

Марк Твен

(Семюель
Ленгхорн

Клеменс) (1835-1910)

**ВИДАТНИЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ
ПИСЬМЕННИК, САТИРИК,
ЖУРНАЛІСТ**

Американське містечко
Ганнібал, прообраз Сент-
Пітерсберга – мала
батьківщина Марка Твена

A wide, calm river flows across the foreground, reflecting the sky. In the background, a dense line of green trees marks the far bank. The sky is filled with large, white, fluffy clouds against a clear blue background. A light blue speech bubble is positioned in the upper right corner, containing text.

**Повноводна Міссісіпі,
описана в книгах Марка
Твена**

**Містечко живе й дихає
одним
Марком Твенном**

**Будинок, у якому жив
майбутній
письменник**

Одна з кімнат
музею Марка
Твена

Будинок суду, де працював батько Марка

На березі Міссісіпі розкинувся парк,

Пароплав “Марк Твен”,
стилізований під “Велику
Міссурі”

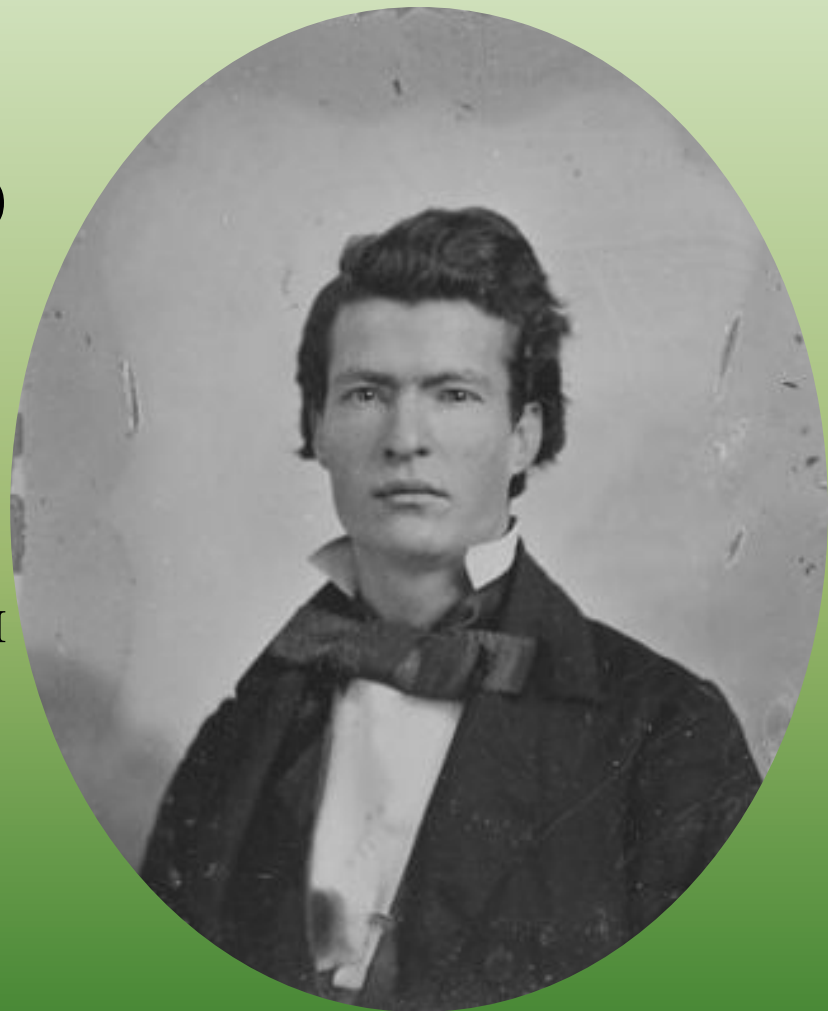

Пам'ятник героям Марка
Твена – Тому і Геку

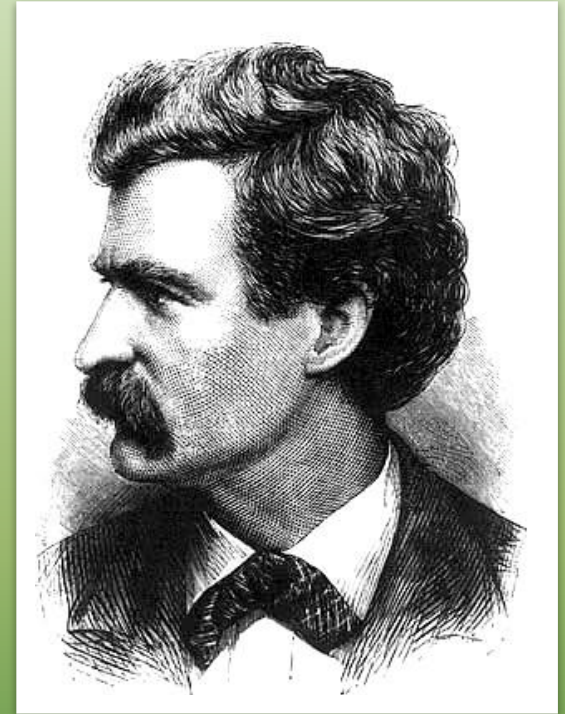
З 12 років (після смерті батька) Семюель починає працювати помічником у друкарні. З 1851 займається набором (друком) і редагуванням статей та гумористичних нарисів для „Ганнібальського журналу“, газети, власником якої був його брат Оріон. У віці 18 років він залишив Ганнібал і працював у друкарні у Нью-Йорку, Філадельфії, Сент-Луїсі та інших містах. Він займався самоосвітою, багато часу проводячи у бібліотеці, таким чином отримуючи стільки знань, скільки він би зміг одержати, закінчивши звичайну школу.

У 22 роки повернувся в Міссурі, з'явилася мрія стати капітаном корабля. Твен надзвичайно ретельно вивчив 2 000 миль (3 200 кілометрів) річки Міссісіпі за два роки, аж поки не отримав у 1859 році диплом капітана корабля. Навчаючись, Семюель заохочував свого молодшого брата працювати з ним. Але Генрі загинув 21 червня 1858 року, коли пароплав, на якому той працював, вибухнув. Марк Твен передбачив цю смерть — вона йому наснилася за місяць до того.

1861 року в США розпочалася Громадянська війна за звільнення негрів від рабства. Сем пішов воювати.

Згодом Семюель працював цілий рік на срібному руднику. Паралельно з цим він писав гумористичні розповіді для газети «Терріторіал ентерпрайз» у Вірджині-Сіті й у серпні 1862 одержав запрошення стати її співробітником. Ось де і довелося Семюелю Клеменсу шукати для себе псевдонім.

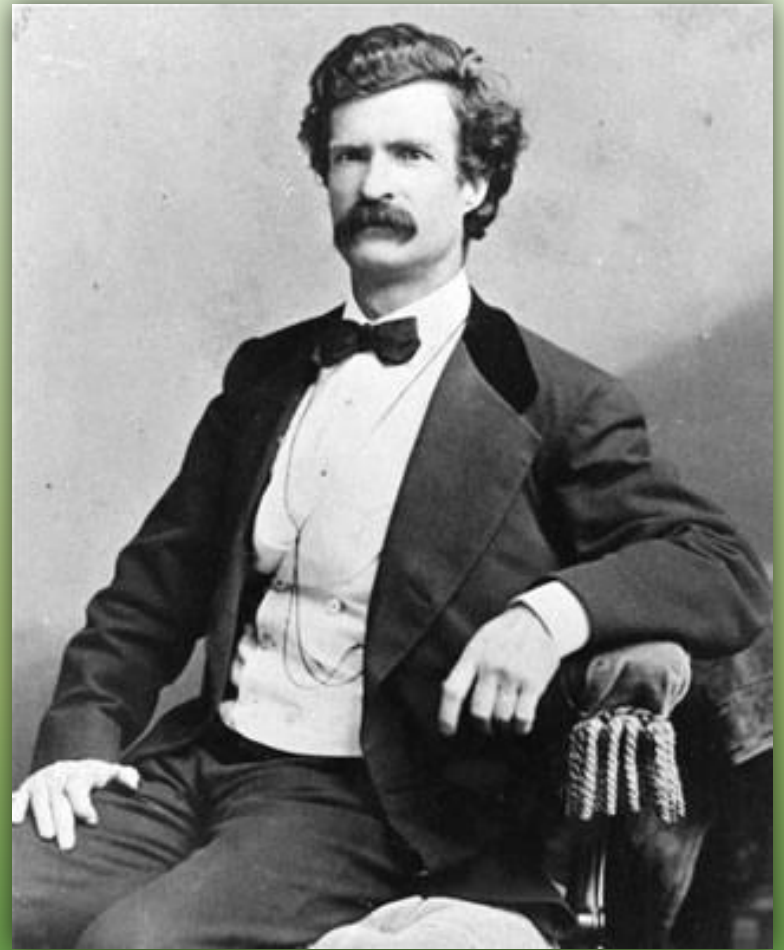

Не довго думаючи, він згадав рідну річку і взяв собі в якості його вислів лотових на Міссісіпі, що викрикували **«марк твен» («мірка 2»)**, що означало достатню глибину для безпечного плавання.

Так на просторах Америки з'явився письменник Марк Твен, який зумів завоювати своєю творчістю світове визнання.

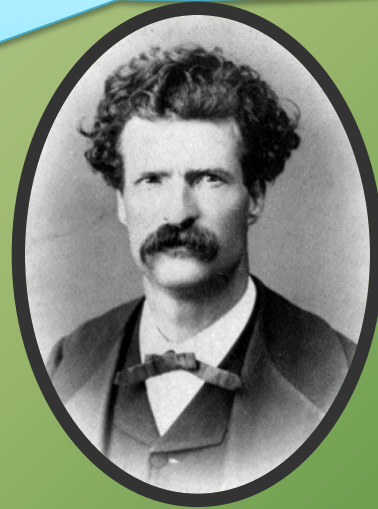
Як кореспонденту «Альта
Каліфорнія» йому вдається взяти
участь у середземноморському
круїзі на пароплаві «Квакер-
Сіті», під час якого він зібрав
матеріал для своєї першої книги
«Простаки за кордоном».

Її поява в 1869 році викликала
деякий інтерес з боку читаючої
публіки через рідкісне для тих
років сполучення доброго
південного гумору й сатири.
Таким чином, літературний
дебют Марка Твена відбувся.

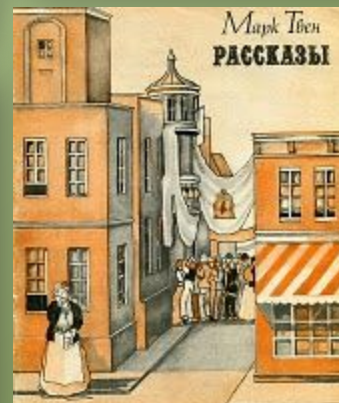

В якості кореспондента
Марк Твен відвідав Одесу,
Ялту і Севастополь,
навіть написав замітку в
“Одеський вісник”.

У лютому 1870 року Марк Твен оженився на сестрі свого друга Ч. Ленгдона, з яким познайомився під час круїзу, — Олівії.

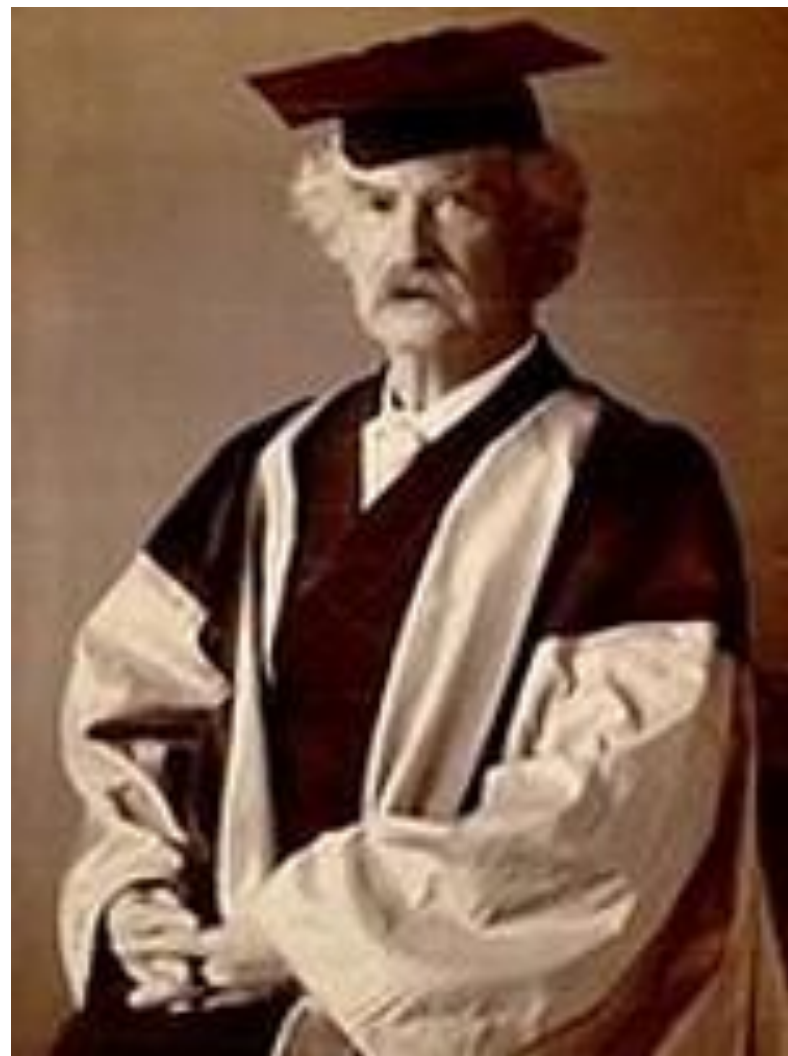

Він прожив у шлюбі з Олівією Ленгдон тридцять чотири роки, до її смерті в 1904 р., в них було троє дочок (Сьюзі, Клара і Джин).

З-під пера Марка Твена виходять блискучі твори: «Пригоди Тома Сойєра», «Принц і жебрак», «Янки з Коннектикуту при дворі короля Артура», «Пригоди Гекельберрі Фінна» та ін.

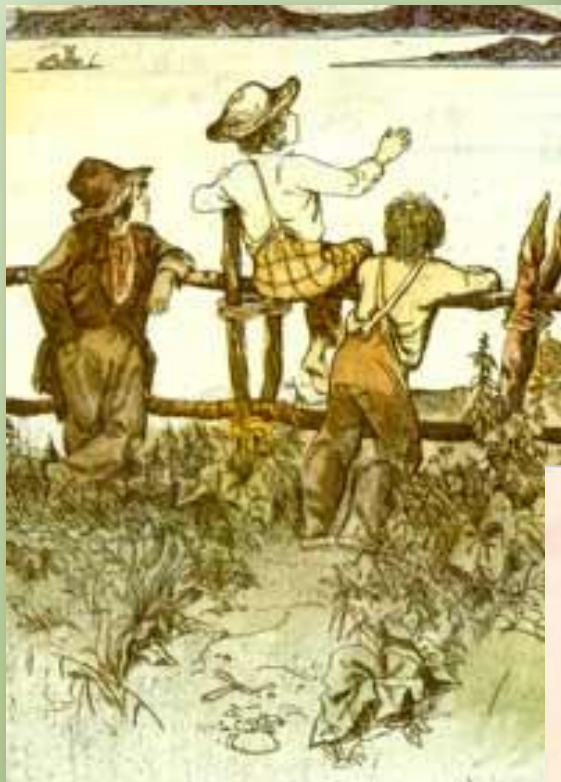
У 1901 році Марк Твен одержав почесний ступінь доктора красного письменства від **Єльського університету**. У наступному році — почесний ступінь доктора права від **Міссурійського університету**. Він дуже пишався цими званнями. Для людини, яка у 12 років покинула школу, визнання його таланту ученими мужами знаменитих університетів було дуже приємно. 1907 року Марка Твена знову відзначили ученим званням - ступенем доктора красного письменства від **Оксфордського університету**.

“Більшість пригод, описаних у цій книзі, відбувалося насправді: дві-три сталися зі мною, решта – з моїми товаришами”.

Під ім'ям Тома
Сойєра описано
відразу трьох
нерозлучних друзів:
це сам **Сем
Клеменс**, його
шкільний приятель
Віллі Боуен та
великий бешкетник
і зірвиголова **Томас
Сойєр Співі**.

Молодший брат Тома, тихоня і ябеда Сід – це Генрі, молодший з синів Клеменсів.

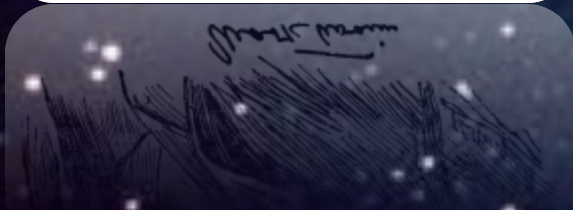
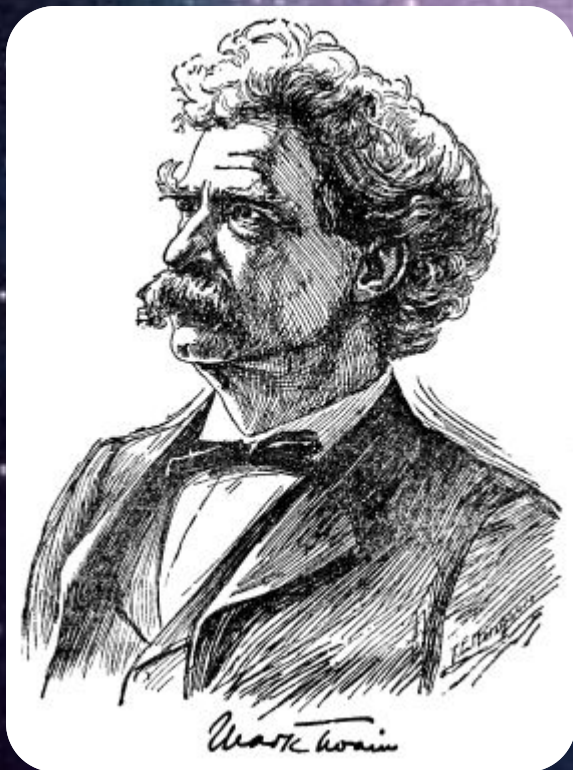
Прообразом Беккі Тетчер стала Лаура Хокінс, що жила по сусідству з Семом.

Гек Фінн – точний портрет Тома Бленкеншипа, який жив у напівзруйнованій хижці на краю Ганнібала, частенько був голодний, ходив у лахмітті, іноді ночував під відкритим небом.

Суворя тітка Поллі списана з матері письменника – Олівії

“Я прийшов у 1835 році з кометою Галлея, через рік вона знову прилітає, і я розраховую піти разом з нею”

Марк Твен помер від інфаркту 21 квітня 1910 року – на один день пізніше найбільшого наближення Комети. Поховали його поряд з дружиною, і могила позначена 12-футовим тобто двох-фатомним, марк-твеновим монументом, котрий поставила його остання донька, Клара.

Музей Марка Твена у Хартфорді,
штат Коннектикут, де у
1874—1891рр. проживав
письменник

Цікаві факти

«Пригоди Гекльберрі Фінна» в зв'язку з розширенням меж політкоректності вилучено з програми деяких шкіл США за начебто расистські висловлювання. Вперше це трапилось 1957 р. в штаті Нью-Йорк. Але на загальнонаціональному рівні вимоги вилучити книгу з переліку творів, обов'язкових для вивчення, провалилися в федеральному суді в 1998 році. В лютому 2011 р. в США виходить перше видання книги, в якому «образливі» слова будуть змінені на «політкоректні»

